

و سازوکار اجرایی لازم، امکان سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه کشور و بین‌المللی کردن بورس اوراق بهادار تهران را فراهم آورند؛ به همین دلیل در این خصوص هیئت وزیران در تاریخ ۱۳۸۴/۳/۱۱ بنا بر پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه اجرایی مربوطه را تصویب نمود. این آیین‌نامه نخست سند قانونی بود که به‌طور خاص به مقوله سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه و ترتیبات مقرر در آن پرداخت. در این آیین‌نامه نیز همانند برخی از مقررات پیشین، تنها به اشخاص حقیقی و حقوقی دارای تابعیت خارجی به‌عنوان سرمایه‌گذار خارجی توجه شده بود و بحث ایرانیان دارای سرمایه با منشأ خارجی مدنظر قرار نگرفت. نکته حائز اهمیت آن است که در بند «ج» ماده ۱۵ قانون برنامه چهارم توسعه، تنها بورس اوراق بهادار لحاظ گردیده است. در نتیجه در بند ۵ ماده ۱ این آیین‌نامه در تعریف سرمایه‌گذار خارجی تنها به خرید و فروش اوراق بهادار در بورس توجه شده و سایر بورس‌ها از جمله بورس فلزات و بورس کشاورزی که در آن زمان مشغول به فعالیت بودند توجهی نشده است و سرمایه‌گذار خارجی جهت سرمایه‌گذاری در این دو بورس تنها بر اساس قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی می‌توانست عمل نماید.

۵. آیین‌نامه «سرمایه‌گذاری خارجی در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس» مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۹
با توجه به تکلیف موضوع بند ۱۴ ماده ۷

۹۹ در بند «ج» ماده ۱۵ قانون برنامه چهارم توسعه، تنها بورس اوراق بهادار لحاظ گردیده است. در نتیجه در بند ۵ ماده ۱ این آیین‌نامه در تعریف سرمایه‌گذار خارجی تنها به خرید و فروش اوراق بهادار در بورس توجه شده و سایر بورس‌ها از جمله بورس فلزات و بورس کشاورزی که در آن زمان مشغول به فعالیت بودند توجهی نشده است و سرمایه‌گذار خارجی جهت سرمایه‌گذاری در این دو بورس تنها بر اساس قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی می‌توانست عمل نماید. ۶۶

بهادار از جمله اوراق مشارکت و غیره به‌منزله عدم جواز سرمایه‌گذاری خارجی در مورد آن‌ها نیست.

۴. آیین‌نامه اجرایی بند «ج» ماده ۱۵ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۱

قانون‌گذار به تدریج به ظرفیت‌های بالای بازار سرمایه و امکان جذب سرمایه‌گذاری خارجی در آن توجه بیشتری کرده است. بر این اساس در تاریخ ۱۳۸۳/۶/۱۱ در یکی از مهم‌ترین قانون‌های مدیریتی کشور یعنی طی بند «ج» ماده ۱۵ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی را موظف نمود تا با طراحی و تدوین چارچوب تنظیمی و نظارتی

آن‌ها است و در غیر این صورت، قواعد عام حاکم بر فعالیت در بازار سرمایه در آن مناطق مجری خواهد بود.

۳. قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹

در این قانون گام‌های مؤثری در زمینه ارائه تعاریف مناسبی از سرمایه‌گذاری خارجی و به رسمیت شناختن شیوه‌های مختلف به‌کارگیری سرمایه در کشور برداشته شده است. در این قانون سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، انواع روش‌های تأمین مالی، ساخت، بهره‌برداری و واگذاری، بیع متقابل و همچنین تشکیل مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خارجی مستقر در محل سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران به‌منظور تسریع و تسهیل امور مربوط به سرمایه‌گذاری‌های خارجی در مراحل قبل و بعد از صدور مجوز و همچنین تأمین امنیت مورد نظر سرمایه‌گذاران از طریق تعهدپذیری مستقیم دولت در به رسمیت شناختن حقوق اساسی سرمایه‌گذاران خارجی، تعریف شده است.

در این قانون هیچ‌گونه اشاره‌ای به اوراق بهادار یا سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه وجود ندارد و تنها در ماده ۷ آیین‌نامه، سرمایه‌گذاری در مورد معاملات سهام ذکر گردیده است. باید گفت در این مورد قانون‌گذار به دلیل تخصصی بودن مفاهیم اوراق بهادار و ناآشنایی با جزئیات آن تنها به ذکر مصداق اعلاای ورقه بهادار یعنی سهام بسنده نموده است و ذکر نکردن سایر موارد اوراق